

UPRZYW. WIADOM.

Z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

Z Rzymu d. 20. Maj. W przeszłą Niedzielę *Sacri Collegii* przez umyślnego żalosną odebrało wiadomość, że Miasto *Norcia* trzęsieniem ziemi wciąż zruinowane, y że nad 400. ludzi w ruinach jego zostało; więc Kárdynał Wikary *injunxit*, aby na każdej Mszy S. Paćierze pewne dla ubłagania Boga, żeby Miasto tuteczne od takiegoż nieszczęścia zachował, odprawiono. Na załatwienie tu także ziemią się zatręssa, ale że to bez konsekwencyi było, więc teraz iestemy *extra metum*, naywięcej zaś z tego dwoygą trzęsienia w przeszłym tygodniu paniuących, Páłac Kárdynała *Alberoniego* nádwołony. W przeszły Poniedziałek IMÉ P. Márkwis *de Monteleon* Ablegat Hiszpański wysłał *Emissarium* do Dworu swego, informując go *de Statu presentis Conclavis*. Kuryer *Burchi* w przeszłą Szrodę powrócił z Wiedniá z listami do Kárdynawa *Cinsuegos* y Graffa *Collalto* ordynowanymi, *contenta* ich do tych czas doćiec niepodobna. W Poniedziałkowym *Scrutinium* 27. głosów na Kárdynała *Corfiniego* było, któremu Kárdynałowie *Francuzcy favent*, a Kárdynał *Bé-*

tivoglio odebrał także Ordynáns, aby się Hiszpańscy z niemi złączyli. Kárdynał *Cinsuegos* stára się usilnie, aby Kárdynał *Ruffo* do Stolicy Apostolskiej mógł *pervenire*, y ieżeli by to nie wyrobił, tedy się na stronę Kárdynała *Colonna* deklárować zechce. To zaś pewna, że Dwór Wiedeński *subiectum* swoje na Papieżtwie utrzymać życzy, y dla tego nowy Ordynáns do Kárdynałow *Szrotenbacha* y *Czáskiego* w podróż tu dotąd będących, Cesarz IMÉ posłał, aby czym prędzej pośpieszali. Kárdynał *Camaccioli*, który z *Capue* do Biskupstwa swego *ratione infirmitatis* y stárości iego wielkiej 88. lat máiący, chciał *redire*, ma także Ordynáns, aby tu *acceleretur*; iakoż zawczoráy tu stánawszy, w Pálacu Kárdynała *Imperialnego* rezydencyą założył y dziś wieczorem ma wnieść *ad Conclavum*. Rozgłoszono tu, że *Sacrum Collegium* rezolwowało się przed Elekcją nowego Oycá S. *differentie* między Stolicą Apostolską a Dworem Portugalskim zachodzące, tudzież pretensye Krolá *Sardyńskiego* y Monárchii *Sycylijskiej* uspokoić, tak dalece, aby przyszły *Beatissimus* nioczemu nie myślił, tylko o pokoju generalnym Kościoła S. Ztąd zá pewne *Sacrum College-*

legium pisało do Nuncyusza Hiszpańskiego *Allobrandiego* aby w interesie tym, iako naysilniejszy allaborował, żeby Krol IMé Portugalski pozwolił Kardyńałow swoim za medyacyą Kardyńała *Motta* tu przybywać dla ułożenia *amicabiliter* tychże dyfferency. Kardyńałow *Primos Ordinum* dwa aparytamenty w Zamku *S. Angeli* poobiić kazali, na iakiy koniec y dla kogo *non constat*?

z Hiszpanii.

Z Grenade d. 15. Maj. U Dworu naszego, w *Soto de Roma* do tych czas bawiącego, tak potrojni iako y nasi Ministrowie częste miewiają konferencye. IMé P. Márkwis *de Brancas* in presentia I. Krolewskiej Mći w przyszłą Niedzielę w ubior *Gmud d'Espagne* albo Senatorski przybrany będzie, *supponitur* że mu Koniuszy wielki Krola IMéi *Xze d'Arco* ma *assistere*. Biskupstwo na Wyspie *Majorca* wakuujące, IMcią *X. Pannellesem* znowu jest osadzone, Katedra zaś *de Cuba in America* IMći *X. Kaspárenu de Molina*, Generałowi *Ordinis S. Augustini* konferowana. Ostatnie listy z *Bárcellony* referują, iako te Okręty y Galery, które do *Majorca* y *Alfaches* wybiegły były, szczęśliwie z Regimentem *de Soria* y innemi, już nazad powróciwszy, znowu na odwrót po Regimenty *de Tamborisch* do *Tortose* pod Zagłami wybiegą, a na miejsce tego, inny Regiment z *Bárcellony* *pro praesidio transportabitur*.

z Francyi.

Z Fontainebleau d. 31. Maj. Przeszłego tygodnia Krolowa Jey Mość na zdrowiu zapadła była, lecz teraz po wzięciu dobrej medycyny do pierwszey przyszła czerstwość, tak, że wespół z Krolé IMcią Swiętecznemu w Káplicy Zamkowej *ad danti* Nabożeństwu. Tegoż dnia odprawiła się Proceßya Káwalerow Orderu *S. Sancti*, przy ktorey I. K. Mć *praesens*

znáydował się. Teraz już Dwor Krolowy Jey Mći do *Wersalu* się wybiera y zapewne dziś albo jutro zjad ruszy; Ich Mość Ministrowie *Statús* Cesarzã IMći *Graffowic de Königseck* y *Kinski* dziś tu dla pewney konferencyi, do Krola IMći z *Paryżã* przybiegli; Woytkã násze do transportu przyszłego destynowane do Włoch, wkrótce ostatni odbiorą ordynans, aby w *Toulon* na Okrętach lokowane były. IMé P. Márkwis *de Spinola* nie przedzey pewnie od Dworu naszego odiedzić, aż pomienione Regimenty tenże odbiorą ordynans; co szczegulnie na powrocie wysłanych do Wiedniã kuryerow zawiasto. *Xze de Bouillon* z alteracyi *post fata* Xćia Oycã swego, do pierwszego przyszedłszy zdrowia, tu już stanął u Dworu, ktorego Krol IMé *tenerrimo* przyjął *affectu*. Xiążęciu *de Bethune* temi dniami 90. Tysięcy Liwrow częścią *in partibus*, częścią w wexłach w Banku będących summach ukrądziono, a lubo z pilnością y surowo tey akcyi dochodzono, jednak do tych czas żadnego nie dościeszono śladu; teraz zaś padła suspicya na Gubernatorã młodych *Xzãt de Charost*, ktorego zaraz w arest wzięto y do *Bastille* władzono.

z Anglii.

Z Londynu d. 2. Maj. IMé P. *Vicomte de Tovenshead* temi dniami Sekretaryã *Statús* oraz z Pieczęcią złożył *ad manus Regias*, po którym (iako upewniając) IMé P. *Lord Harington*, iak tylko z *Paryżã* powroci, tę funkcyã odbierze. Przetżłego Poniedziałku w Pałacu *S. James* niedaleko Zamku I. K. M. leżącym, odprawiła się Kongregacya albo raczey *festivitas* Káwalerow Orderu błękitney podwiazki, gdzie I. K. M., Xćia *de Cumberland*, *Graffa de Chesterfield* y *Graffa Burglinta* tymże Orderem regalizował; czwarte zaś wakuujące miejsce Xćiu Berlińskiemu zachował. *Graff de Chesterfield* (iako powiadają) Márszałkiem wielkiego Dworu I. K. M. będzie. IMé P. *Gal-*

vas Posel extraordinaryny Krola Portugalskiego zkancerowany będac rakiem, wyjechał przed kilką dniami ztąd do Paryża, aby tam sposob iaki uleczenia sobie mógł znaleźć, lecz gdy się tam wszyscy Cyrulicy zeszli, *generaliter* konkludowali, że już żadnego *remedium* na uleczenie jego niemają, więc postawszy tu Sekretarza dla utrzymania interesów Pryncypała swego, sam z Paryża udał się ku *Calais*, a ztamtąd morzem do Lizbony płynąc umyślił. Wyślanego *ratione* terażniejszych konjunktur do Wiednia kuryerą z uległnieniem wyglądamy z jaką powroci rezolucją. A lubo IMć P. Markwis *de Spinola* przez ostatniego umyślnego wyprawionego *instat*, żeby Wojsko nąże według Traktatu Szwedzkiego umowione, było do Barcelony transportowane, iednak dotąd nie znać aby się ruszało, ale tym bardziey Dwor nąż stara się ten interes w dobry usacylitować sposob.

z Dánii.

Z Kopenbągi d. 4. Junij. Zawczoray przy ziczdzie na Zamck Frydensburski, odprawiło się sekretne *consilium*, na którym iednak Konsyliarz IMć P. *de Holstein* dla słabości zdrowia *ad presens* nieznaydował się: Posel Francuzki zaraz po przyściu Poczt, wysłał z Pakietem listow kuryerą do Sekretarza IMć P. *de Hagen*, w Frydensburgu u Krola IMći będego. Posel Angielski IMć P. *Baron de Schütz* y Konsyliarz Berliński IMć P. *Rubbek* prędko także po ostatnią walery do Frydensburgu wyjechali audyencyą, chcąc z tamtąd temi dniami do Dworu swego wyjechać. Na mieyscu zaś IMći P. Szucá, IMć P. Generał *de Stampen ultimis* tego Mieściąca *speratur*. Podkomorzy y Rezydent Moskiewski IMć P. *de Besuchef* często *ad presens* znayduje się *in Consilio*, który przy odebraniu od terażniejszey Cárowy instrukeyi, ma ordynans, áżeby Dworowi nąszemu faworyzujące proponował propozycye,

52
iednak dotąd nie wiemy, na czymby zawisły. Te Regimenty Kawaleryi, które niedawno przy *Erfurt* y *Friedrichsburgu* Krol IMć Konno muntrował, ciz sami także musieli y ręczne piechoty *exercitia agere*, które nie bez osobliwego I. K. M. odprawiłi ukontentowania. Na warsztácie teraz dwá Okręty są wybudowane, które IchMć PP. Kragh y Løle pod Kommandę odbiorą.

z Szwecyi.

Z Sztokolmu d. 30. Maj. Iako I. K. M. przeszłe Swiątki na Zamku *Königsöhr* z nabożeństwem odprawił, tak y wszyscy Ministrowie y Konsyliarze *Statús*, káždy z osobná na Dobrá roziechali się. Teraz nietylko tu, ale po całej Szwecyi y Finlandzie, ten początek być ma uczyniony, aby wszystkie Regimenty muntrowane y przez cały Rok *exercytowane* były. IMć P. *Graff de Goltzow* Posel Moskiewski, względem utrzymania z Szwecyą *commercium*: (*ratione* którego y Holenderski wspomniony jest interes wyprawił przez Abo y Peterburg kuryerą. Przed kilką dniami stanął tu IMć Pan *Graff Lippe* z *Hessenkassel*, któremu (iako *presupponitur*) I. K. M. *dispositio* nem oddał Regimentu. Stanęło tu także dwóch deputowanych z *Hessenkassel*, którzy zawnie u Dworu nąszego zostawać mają, ponieważ się I. K. M. rezolwował (iako *anterius* namieniono) *Collegium* *Hessenkasselckiey* Regencyi tu erygować.

z Moskwy.

Z Peterburgá d. 30. Maj. Po odprawionej w Stolicy Koronacyi Cárowy Iey Mći, o ktorey tu doniesiono, więc ten festeyn u nas z wielką magnificencyą potwierdzono, podczas którego IMć P. *Graff de Minich* Kommandant nąż y wielki Admirał *Sievers* od wszystkiey Szlachty, Ziemskich y Moskiskich Officyerow, Magistratu oraz y wszystkich wyższej kondycyi Osob odebrali *in honorem* Cáro-

wy IcyMci *gratulationis* komplementa, poktorych *in assistentia* tychże wszystkich IchMciow, udali się do Kościoła S. Troyce, gdzie stanawszy przy zacementowanym od Archimandryty *Te Deum laudamus* z stu Armat y tutejszych Regimentow z ręczney strzelby ognia dających, to Nabożeństwo zakończono. Po którym IMć P. de Minich wszystkich z Kościoła do siebie zaprosiłszy, przy pięciu Stołach sto potrawami zastawionych, tak przy odgłosie Armat iako y ręczney strzelby *splendidissime* częstował. Wieczorem zaś wspniałym Feyerwerkem y illuminacją całego Miasta, wielkim Balem aż do rana trwającym, ten festyn z ukontentowaniem zakończono, która to ochota przez cały tydzień *magnificentissime* się odprawiła. Do tego IMć P. Admiral *Sievers* na rzecę *Neva in sinum Finni*, cum wpadający, 3. Galery różnemi ładownawszy *insignis* rzęsiłymi przez cały dzień z Dział dawaniem ognia, nocną całą Floty zakończył illuminacją. Przybyli tu w tych dniach z częścią Bagażiow niektorzy Domowi Xcia de Liria Posła Hiszpańskiego u Dworu naszego dotąd będącego, który iak tu stanie, do Paryża zjad ku Rydze, a potem do Gdańska, dla odebrania nowych instrukcyi od Dworu swego przebierze się. Przez ostatnie listy, z Stolicy mamy, że tam po zakończoney nie dawno Koronacyi nie osobliwego *de publicis* nie zaśzło, to tylko upewniają że od Kalmukow y dawno przy Morzu osiadłych Tatarow, y Kozakow, przez kilka już Miesięcy bawiącym się deputowanym, opowiedziano ostatnią *valuedictionis* Audyencyą, którą odebrałszy wyiechali od Dworu. Babcia zmarłego Cára IMci tak dotąd w Kłasztorze swoim w słabym zostać zdrowiu, że wątpią o iey rekonwalescencyi. Kupcy do Katarawanow interessowani, aby tym bezpieczniejsi w podroży Arabskiej byli, w wielkiej kompanii do Chin w Azji leżących wychodzą, chcąc tam *commercium* z naszym Kráiem zacząć y

już do Tobolskoy ruszają się, do kąd tak że nasze y z ArchAngelu Okręty tam się z niemi *medijs Janij* złączą, aby bezpiecznie do wspomni onych Chin y Miasta *Nancking* (Stolicę w Prowincyi *Kiangsi* będącego) szczęśliwie doysć mogli.

z Niemiec.

ZWiednia d. 10 Maj W przeszłą Niedzielę Cesarstwo IchMć w Laxenburgu *in assistentia* X. Nuncyusza, Ablegarą Weneckiego y innych tak Cudzoziemskich iako y swoich Ministrów, z wielkim Nabożeństwem obchodzili *diem gratiarum actionis* pamiatki zachowanego nieszczęścia od uderzenia pioruna do pokoju ś. p. Leopolda I. Ostatnie listy z *Fiume, in Dalmatia* leżący, *referunt*, iako tam na Okręt Leopold nazwany, tudzież na 30. Galerow, 18. Báltalionow y 8. Kompanii Granadycerow wsiadło, y do *Barlota* w ponizszych Włochach w Krolestwie Neapolitańskim leżącego transportowano, a tak się Woyska naszego *alluiter* we Włoszech będącego 50. Tyśięcy rachuje, to jest w wyższej części Włoch a Maylandzkim Powieście 16. Tyśięcy, w niższej części, a w Krolestwie Neapolitańskim 20. Tyśięcy: we szrodku zaś Włoch a w Xtwie Floreńskim 14. Tyśięcy, które *sparsim* przy Portach lokowane. Nad tym wszystkim Woyskiem Generałowie *de Wallis, de Harrach, de Vetemni* y *Philippi*, Artyleryi generalną mają kommandę; ci zaś pomocnicy mają dependencyą od IMci P. Feld Marszałka *Graffa de Merci* y onego *generalliter* słuchać powinni: Inne Woyska wyżey do rzeki *Rhen* destynowane codziennie *augmentantur*. Więc przy takiej porządnej dyspozycyi, dobrą mają nadzieię z dobrym odporem nieprzyjacielnym witać gości, Bagażie Xcia IMci Eugeniusza pogotowiu stoją, y *presupponitur*, że gdyby do ruptury przyisć miało, że do *Rhen* *excurreret*, aby tam oboygá Woysk Interesłatym lepiey mogli *observe*.